

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-07276/2021-ERU

V Ostravě dne 23. června 2023

Č. j. 07276-8/2021-ERU

USNESENÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-07256/2021-ERU, zahájeném dne 3. září 2021 z moci úřední podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

fyzická osoba podnikající [redacted]
se sídlem [redacted] IČO: [redacted]

právně zastoupena JUDr. Martinem Šenkýřem, advokátem vykonávajícím advokacii jako společník obchodní společnosti ŠENKÝŘ PÁNIK, advokátní kancelář s.r.o., se sídlem Na Viničních horách 1834/24, 160 00 Praha, IČO: 247 22 197,

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 2 písm. c) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. prosince 2019 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

t a k t o :

I.

Správní řízení **vedené Energetickým regulačním úřadem s obviněným z přestupku, fyzickou osobou podnikající** [redacted] se sídlem [redacted] IČO: [redacted] (dále též jen „obviněný z přestupku“), pod sp. zn. OSR-07276/2021-ERU pro podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona, kterého se měl obviněný z přestupku dopustit tím, že jakožto držitel licence na výrobu elektřiny č. 110911560 v rozporu s ust. § 23 odst. 2 písm. e) energetického zákona se dne 12. června 2019 neřídil pokyny technického dispečinku provozovatele distribuční soustavy společnosti ČEZ Distribuce, a.s., se sídlem Děčín – Děčín IV-Podmokly, Teplická 874/8, PSČ 405 02, IČO: 247 29 035, když po odeslání povelu dálkového ovládání k zablokování výroby z jím provozované výrobní elektřiny, neuposlechl tohoto pokynu a pouze částečně snížil výrobu,

se v souladu s ust. § 86 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky

z a s t a v u j e ,

neboť spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněnému z přestupku prokázáno.

O d ů v o d n ě n í

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Šetřením vedeným Energetickým regulačním úřadem pod sp. zn. 07530/2019-ERU bylo zjištěno, že obviněný z přestupku v postavení držitele licence na výrobu elektřiny č. 110911560 mohl dne 12. června 2019 porušit ust. § 23 odst. 2 písm. e) energetického zákona tím, že se neřídil pokyny technického dispečinku provozovatele distribuční soustavy.

II. Průběh správního řízení

- [2] Dne 31. srpna 2021 Energetický regulační úřad (dále jen „ERÚ“ či „správní orgán“) na základě zjištění vyplývajících z šetření vedeného pod sp. zn. 07530/2019-ERU vydal příkaz č. j. 07276-3/2021-ERU (dále též jen „příkaz“). Příkazem shledal správní orgán obviněného z přestupku vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona, kterého se obviněný z přestupku dopustil tím, že se jakožto držitel licence na výrobu elektřiny č. 110911560 v rozporu s ust. § 23 odst. 2 písm. e) energetického zákona dne 12. června 2019 neřídil pokyny technického dispečinku provozovatele distribuční soustavy, společnosti ČEZ Distribuce, a.s., se sídlem Teplická 874/8, 405 02 Děčín, IČO: 247 29 035 (dále též jen „ČEZ Distribuce, a.s.“), když po odeslání povelu dálkového ovládání k zablokování výroby z jím provozované výrobní elektřiny FVE Václavice o instalovaném výkonu 0,224 MW (dále též jen „FVE“) neuposlechl tohoto pokynu a pouze částečně snížil výrobu. Příkaz byl doručen obviněnému z přestupku dne 3. září 2021. Tímto dnem bylo s obviněným z přestupku z moci úřední v souladu s ust. § 150 odst. 1 správního řádu ve spojení s ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky zahájeno správní řízení vedené pod sp. zn. OSR-07256/2021-ERU.
- [3] Dne 10. září 2021 obviněný z přestupku podal proti příkazu v zákonem stanovené lhůtě odpor. Podáním odporu byl příkaz zrušen. V odporu obviněný z přestupku zejména uvedl, že výkon FVE byl dne 12. června 2019, přibližně v 15:20 hod, na základě pokynu dispečera společnosti ČEZ Distribuce, a.s. snížen na 0 %. Přestupku se tedy obviněný z přestupku nedopustil. Dále uvedl, že výroba elektrické energie v jím provozované FVE je řízena prostřednictvím dálkových pokynů, které obviněný z přestupku nemůže ovlivnit. Proto by bylo podle obviněného z přestupku nepravděpodobné, aby byl výkon FVE na základě řádně předaného pokynu technického dispečinku společnost ČEZ Distribuce, a.s. snížen jinak, než přesně podle tohoto pokynu. Kdyby obviněný z přestupku i tak pokyn k úplnému omezení výkonu FVE neuposlechl, mělo se tak stát v důsledku technické závady. Na straně obviněného z přestupku by tak absentovalo zavinění ve smyslu ust. § 15 zákona o odpovědnosti za přestupky. Stejně tak obviněný z přestupku namítnul nepřiměřenost pokuty uložené mu příkazem, kdy tato měla být příliš vysoká. Obviněný z přestupku navrhnul zastavení přestupkového řízení.
- [4] Přípisem ze dne 26. října 2021, evidovaným pod č. j. 07276-5/2021-ERU, správní orgán obviněného z přestupku informoval o tom, co tvoří podklady pro vydání správního rozhodnutí v předmětné věci, vyrozuměl ho o možnosti vyjádřit se k těmto podkladům a o možnosti doložit jeho aktuální majetkové poměry.
- [5] Ve vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 10. listopadu 2021, evidovaném pod č. j. 07276-6/2021-ERU, obviněný z přestupku zopakoval, že se nedopustil přestupku. Není si vědom toho, že by neuposlechnul dispečerský pokyn společnosti ČEZ Distribuce, a.s., o nedodržování pokynů ani nebyl ze strany této společnosti informován. Dále obviněný z přestupku uvedl, že podle jím vedených záznamů o výrobě elektřiny z jím provozované FVE byl dne 12. června 2019 vyráběný výkon na základě povelu dispečera společnosti ČEZ Distribuce, a.s. snížen přibližně v 15:20 hodin na 0 %, tedy 0 W. Do řízení výroby elektřiny ve FVE prováděného dálkovými pokyny společnosti ČEZ Distribuce, a.s. obviněný z přestupku nemůže zasahovat ani je ovlivnit, proto považuje za nepravděpodobné, aby na základě řádně předaného pokynu byl výkon FVE snížen jinak, než přesně podle tohoto pokynu. Obviněný z přestupku pak požádal správní orgán o zaslání důkazů obsažených ve správním spise nadepsaného řízení, a to zejména záznamů společnosti ČEZ Distribuce, a.s. o tom, že pokyn ke snížení výkonu výrobní elektřiny byl řádně předán, ale nebyl ze strany obviněného z přestupku uposlechnut zcela nebo částečně. Konečně obviněný z přestupku zopakoval, že i kdyby pokyn k úplnému omezení výkonu FVE neuposlechl, mělo se tak stát v důsledku technické závady vylučující jeho zavinění. Stejně tak obviněný z přestupku zopakoval námitku nepřiměřenosti pokuty uložené mu dříve vydaným příkazem a navrhnul zastavení přestupkového řízení.

III. Popis skutkového stavu

- [6] Šetřením vedeným pod sp. zn. 07530/2019-ERU bylo zjištěno a doloženo, že společnost ČEPS, a.s., se sídlem Elektrárenská 774/2, 101 52 Praha, IČO: 257 02 556 (dále též jen „ČEPS, a.s.“) se dne 12. června 2019 jako provozovatel přenosové soustavy při řešení mimořádné události v elektrizační soustavě prostřednictvím společnosti ČEZ Distribuce, a.s. jako provozovatele příslušné elektrizační distribuční soustavy, podle čl. 18 odst. 4 Nařízení EU 2017/2196 ze dne 24. listopadu 2017, kterým se stanoví kodex sítě pro obranu a obnovu elektrizační soustavy (dále též jen „NCER“), pokusila odpojit významné uživatele sítě. Řešenou mimořádnou událostí byla porucha, která vedla k oboustrannému vypnutí vedení V401 Týnec – Krasíkov a odepnutí rozvodny 400 kV Týnec od přenosové soustavy a vytvoření vyděleného ostrovního provozu napájeného bloky 81 a 82 elektrárny Chvaletice.
- [7] Při řešení této mimořádné situace vydal dne 12. června 2019 v 15:20 hod dispečer společnosti ČEPS, a.s. dispečerovi společnosti ČEZ Distribuce, a.s. pokyn k zablokování výroby fotovoltaických elektráren, aby snížil vyráběný výkon v ostrovním provozu vyděleném v důsledku havárie, a aby proměnlivá výroba fotovoltaických elektráren nezhoršovala jeho stabilitu.
- [8] Z úřední činnosti je správnímu orgánu známo, že obviněný z přestupku je držitelem licence na výrobu elektřiny č. 110911560. Na základě této licence obviněný z přestupku provozuje FVE.
- [9] Dispečer společnosti ČEZ Distribuce, a.s. podle jejího vyjádření ze dne 26. září 2019 odeslal obviněnému z přestupku dne 12. června 2019 v 15:46:48 hod povel dálkového ovládní: „*DO: E_BN_0030 G1 Stupeň regulace P-výroba 0% povel Přepni*“ pro omezení výroby na 0 %. V reakci na to odeslala obviněným z přestupku provozovaná FVE téhož dne v 15:46:50 hod zpětně signál o přepnutí regulace na výrobu 0 % „*Stupeň regulace P-výroba 0% Zapnuto*“ z výroby 100 % „*Stupeň regulace P-výroba 100% Vypnuto*“.
- [10] Obviněným z přestupku provozovaná FVE podle společnosti ČEZ Distribuce, a.s. i přes takto odeslané signály svou výrobu neomezila na 0 %, avšak pouze na cca 30 %.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [11] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [12] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [13] Z hlediska posouzení odpovědnosti obviněného z přestupku za vytýkaná jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.
- [14] Zákon o odpovědnosti za přestupky byl naposledy novelizován zákonem č. 417/2021 Sb. s účinností od 1. února 2022. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaných jednání obviněným z přestupku novelizován naposledy zákonem č. 365/2022 Sb., s účinností ode dne 1. prosince 2022.
- [15] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění a energetického zákona i jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání obviněného z přestupku, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti

pod kategorií přestupků. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákonů pozdějších a postupoval při posuzování odpovědnosti obviněného z přestupku za vytykaná jednání podle právní úpravy účinné v době, kdy byla spáchána.

IV. II. Obecný právní rámec

- [16] Přestupku podle ust. § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona se dopustí držitel licence na výrobu elektřiny tím, že poruší některou z povinností uvedených v § 23 odst. 3 písm. a) až i) nebo písm. k) až r) energetického zákona.
- [17] V rámci správního řízení se správní orgán zabýval uvedeným přestupkem v návaznosti na porušení povinností podle ust. § 23 odst. 3 písm. e) energetického zákona, tedy řídit se pokyny technického dispečinku provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy, ke které je výrobní elektřina připojena.
- [18] Podle ust. § 23 odst. 3 písm. p) energetického zákona je výrobce elektřiny povinen vybavit výrobní elektřinu s instalovaným výkonem 100 kW a více zařízením umožňujícím dispečerské řízení výrobní elektřiny a udržovat toto zařízení v provozuschopném stavu. Tato povinnost se nevztahuje na výrobní elektřiny využívající obnovitelné zdroje elektřiny poprvé uvedené do provozu do roku 2000 o instalovaném výkonu do 10 MW včetně a na průtočné malé vodní elektrárny s instalovaným výkonem do 10 MW včetně.
- [19] Podle ust. § 25 odst. 1 písm. c) energetického zákona provozovatel distribuční soustavy řídí toky elektřiny v distribuční soustavě při respektování přenosů elektřiny mezi ostatními distribučními soustavami a přenosovou soustavou ve spolupráci s provozovatelem ostatních distribučních soustav a provozovatelem přenosové soustavy.
- [20] Podle ust. § 25 odst. 3 písm. d) bodu 10. energetického zákona má provozovatel distribuční soustavy právo změnit nebo přerušit v nezbytném rozsahu dodávku elektřiny z výroby a dovoz elektřiny ze zahraničí nebo vývoz elektřiny do zahraničí s ohledem na spolehlivý provoz distribuční soustavy při provádění dispečerského řízení podle § 26 odst. 5 energetického zákona.
- [21] Podle ust. § 26 odst. 5 energetického zákona technický dispečink provozovatele přenosové soustavy a technické dispečinky provozovatelů distribučních soustav jsou v případě ohrožení bezpečného a spolehlivého provozu elektrizační soustavy a po využití dostupných tržních mechanismů zajišťovaných operátorem trhu a provozovatelem přenosové soustavy oprávněny za účelem odstraňování nevyrovnané bilance elektrizační soustavy nebo její části při dispečerském řízení v nezbytné míře dočasně omezovat výrobu elektřiny ve výrobních elektřinách.
- [22] Podle ust. § 6 vyhlášky č. 79/2010 Sb., o dispečerském řízení elektrizační soustavy a o předávání údajů pro dispečerské řízení, ve znění pozdějších předpisů, jsou dispečerskými pokyny provozní instrukce technického dispečinku nebo operativní pokyny technického dispečinku vydávané provozovatelem přenosové soustavy nebo provozovatelem distribuční soustavy. Podle ust. § 13 odst. 3 písm. d) bodu 2. této vyhlášky dává technický dispečink provozovatele distribuční soustavy operativní pokyny výrobcům elektřiny, jejichž výrobní jsou připojeny k distribuční soustavě, ke změně nebo přerušení dodávaného výkonu výrobní elektřiny podle § 25 odst. 3 písm. d) bodu 10. energetického zákona.

IV. III. Právní posouzení skutků

- [23] V rámci provedeného šetření bylo zjištěno, že dne 12. června 2019 se společnost ČEPS a.s. jako provozovatel elektrizační přenosové soustavy pokusila prostřednictvím společnosti ČEZ Distribuce, a.s. jako provozovatele příslušné elektrizační distribuční soustavy odpojit FVE provozovanou obviněným z přestupku od elektrizační soustavy.

- [24] Společnost ČEZ Distribuce, a.s. dne 12. června 2019 učinila dispečerský pokyn ve smyslu ust. § 6 vyhlášky č. 79/2010 Sb., o dispečerském řízení elektrizační soustavy a o předávání údajů pro dispečerské řízení, ve znění pozdějších předpisů. Cílem tohoto pokynu mělo být úplné omezení výkonu FVE.
- [25] Správnímu orgánu se šetřením vedeným pod sp. zn. 07530/2019-ERU ani v průběhu nadepsaného správního řízení se nepodařilo zjistit, zda byl dispečerský pokyn společnosti ČEZ Distribuce, a.s. směřující k úplnému omezení výkonu FVE učiněn řádně, zda směřoval skutečně k FVE provozované právě obviněným z přestupku a k úplnému omezení jejího výkonu, až do uložení pokynu k opětovnému spuštění FVE. Obviněný z přestupku výslovně zpochybnil pravděpodobnost toho, že by výkon FVE na základě řádně předaného pokynu technického dispečinku společnost ČEZ Distribuce, a.s. mohl být snížen jinak, než přesně podle tohoto pokynu. Správnímu orgánu se nepodařilo zjistit, zda protichůdná tvrzení obviněného z přestupku a společnosti ČEZ Distribuce, a.s. ohledně bezvadnosti pokynu k úplnému omezení výkonu FVE mohla skutečně způsobit technická závada, povahu této závady ani to, zda za ni nesl odpovědnost obviněný z přestupku či společnost ČEZ Distribuce, a.s.
- [26] Dispečerský pokyn byl projevem shora popsáných oprávnění společnosti ČEZ Distribuce, a.s. jakožto provozovatele elektrizační distribuční soustavy (řídít FVE jako zařízení připojené k provozované distribuční soustavě prostřednictvím zařízení umožňujícího dispečerské řízení udržované obviněným z přestupku podle ust. § 23 odst. 3 písm. p) energetického zákona, resp. řídit toky elektřiny v distribuční soustavě a omezit nebo přerušit zde dodávku elektřiny z FVE podle ust. § 25 a ust. § 26 energetického zákona). Pakliže se nepodařilo zjistit, zda společnost ČEZ Distribuce, a.s. dispečerský pokyn učinila vůči obviněnému z přestupku korektně, nelze posoudit ani to, zda obviněný z přestupku tento dispečerský pokyn dodržel. Pochybnosti správního orgánu posiluje skutečnost, že graf znázorňující časový průběh výkonu FVE dne 12. června 2019 předložený společností ČEZ Distribuce, a.s. ukazuje opakovaná dočasná snížení výkonu FVE na 0 %, která časově odpovídají úseku cca od 15:05 hod do 15:35 hod. Po čase cca 15:35 hod měla být FVE opět spuštěna. Sdělení společnosti ČEZ Distribuce, a.s. ani jiné skutečnosti zjištěné během nadepsaného správního řízení tuto skutečnost ve vztahu k možnému (ne)uposlechnutí dispečerského pokynu nevysvětlují.
- [27] Jinými slovy, správní orgán nemá pochybnosti o tom, že podle energetického zákona byl obviněný z přestupku povinen společností ČEZ Distribuce, a.s. výkon FVE na dálku zcela omezit, resp. zajistit, aby k úplnému omezení došlo na základě dispečerského pokynu. Dispečerské pokyny jsou ostatně nástrojem řízení distribuční soustavy jejím provozovatelem, jak je popsáno ve výše citovaných ust. energetického zákona. Správní orgán však nade vši důvodné pochybnosti není přesvědčen o tom, že společnost ČEZ Distribuce, a.s. příslušný dispečerský pokyn vůči obviněnému z přestupku správně učinila, a tedy zda mu vůbec umožnila, aby na jeho základě výkon FVE zcela omezil.
- [28] Podle ust. § 69 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že v pochybnostech má správní orgán rozhodnout ve prospěch obviněného z přestupku. Správnímu orgánu se nade vši důvodnou pochybnost nepodařilo prokázat, zda obviněný z přestupku pokyn společnosti ČEZ Distribuce, a.s. neuposlechl. Nezbylo mu tudíž, než ve věci v souladu s ust. § 86 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky rozhodnout, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí a přestupkové řízení zastavit. Spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněnému z přestupku prokázáno.

IV. IV. Návrhy a námítky obviněného z přestupku

- [29] S ohledem na závěry, ke kterým správní orgán v rámci tohoto usnesení, kterým se řízení zastavuje, dospěl, považuje ERÚ za nadbytečné vyjadřovat se k námítkám obviněného z přestupku, když stěžejní námítka stran neprokázání protiprávního jednání byla shledána důvodnou. Ze stejného důvodu správní orgán nepřistoupil ani k zaslání kopií důkazů obsažených ve spisu nadepsaného správního řízení obviněnému z přestupku.

Poučení

Proti tomuto usnesení lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení usnesení, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené usnesení připraveno k vyzvednutí. Včas podaný a přípustný rozklad má odkladný účinek.

Mgr. Jakub Krejčí, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení

Obdrží:

- [REDACTED] prostřednictvím JUDr. Martina Šenkýře, advokáta